

ANDERS

Homo, en nu...?

DOELEN VOOR DE CATECHISANTEN

Je kunt na deze les

1. een aantal belangrijke bijbelgedeelten noemen, die iets vertellen over homoseksualiteit
2. begrijpen dat homo - zijn een lastige opgave is in het leven
3. respectvol spreken over en met homo's

Toelichting op de doelen

Het moet een bewuste keuze van de catecheet of mentor zijn om dit thema bespreekbaar te maken. In deze les is het belangrijk om open en neutraal te reageren op de jongeren. We willen benadrukken dat respectvol spreken over en met homo's belangrijk is, juist in de kerk! De realiteit is vaak anders, omdat oordelen en homo-onvriendelijkheid een klimaat kan zijn in de kerk. Denk hierover vooraf over na. Ga daarbij vooral als catecheet of mentor ook na bij jezelf, wat je eventuele blokkades zijn om open met jongeren te spreken over dit onderwerp.

Realiseer je vooraf dat jongeren volop met hun seksuele ontwikkeling bezig zijn. In je groep kan een jongere worstelen met de vraag 'ben ik homo- of heteroseksueel?' Naast de verwarring die dit oplevert voor de identiteit van de jongere zelf, speelt ook de vraag 'mag dit wel van de Bijbel of van God?'

In deze les komt een aantal belangrijke bijbelgedeelten voorbij over homoseksualiteit. Doel is daarbij om jongeren deze mee te geven, te verwerken en hun vooral zelf antwoorden te laten geven op de vragen. Als introductie hierop geven we alvast een aantal visies weer, die in de kerk leven op homoseksualiteit (en die jongeren dus ook leren kennen of al weten):

- De homofiel wordt geaccepteerd, maar de praktische levenswijze niet. Een homofiel moet zich onthouden van homoseksueel gedrag.
- Homoseksualiteit is een ziekte of stoornis. Je kunt ervan genezen door therapie en gebed.
- Homoseksualiteit wordt gedoogd. Vanuit een pastorale houding geven we homoseksuele mensen de ruimte om een relatie aan te gaan.
- Homoseksualiteit en heteroseksualiteit zijn allebei manieren in de schepping van de mens als seksueel wezen.

START VAN HET GESPREK

De introductie in de tekst is echt bedoeld als starter van het gesprek. Lees de tekst zelf als catecheet voor, vooral om het onderwerp als inleefmoment aan te bieden. De situatie in de bijbelclub kan ook verbreed worden naar andere situaties op school, sport of op straat. Maar hou het vooral dichtbij de leefwereld van je eigen groep.

LEESTEKST

Doel van de leestekst is om het thema dichterbij de jongeren zelf te brengen. Slapen in een tentje is daar een illustratie van. Andere voorbeelden die je zelf kent, zijn natuurlijk ook belangrijk om de leestekst dichterbij te halen. De tekst kun je op verschillende manieren aanbieden:

- individueel lezen en de vragen ook individueel beantwoorden;
- individueel lezen en in twee- of drietallen de vragen bespreken;
- samen (voor)lezen en plenair de vragen in een open gesprek bespreken (voorkeur bij veilige groep).

Aanvaarden is een kernbegrip in deze les. Aanvaarden van de ander is hem respecteren om wie hij of zij is. Gespreksvaardigheden zijn daar heel belangrijk bij. Bij aanvaarden hoort luisteren, samenvatten en doorvragen. Vooral het stellen van open vragen nodigt de ander uit om te gaan praten.

EN DE BIJBEL DAN?

In de uitwerking van dit gedeelte is een drieslag te ontdekken. Deze drieslag komt terug bij 'Aan het werk in de groep'. Voor de catecheet is het belangrijk om deze drieslag te verkennen en die je eigen te maken. Die drieslag is:

Aanvaarden (pag. 25)	Ruimte maken voor elkaar
Gebrokenheid (pag. 26)	De schepping is verstoord en is dus gebroken
Identiteit (pag. 27)	Je blijft wie je bent, kind van God, homo of hetero

Een aantal tips die van belang zijn voor het gesprek over 'en de Bijbel dan?':

- Ga met de groep een open gesprek aan over de bijbelteksten. Lees ze samen en biedt ruimte voor een open reactie.
- Kies in je voorbereiding tenminste drie belangrijke aandachtspunten voor jezelf, die passen bij die drieslag.
- Benadruk daarbij ook pag. 27 over meerdere relaties en vriendschappen. Niet alleen getrouwden kunnen in de kerk veel betekenen, maar ook goede vriendschappen mogen een plek hebben in de kerk.

AAN HET WERK IN DE GROEP

Deze opdracht kun je opsplitsen:

1. Verkenning van 'wat zou jij doen?'; doel is om mogelijke reacties van de jongeren duidelijk te krijgen en deze bespreekbaar te maken.
2. Bespreken van drieslag 'aanvaarden, gebrokenheid en identiteit'; doel is dat jongeren deze begrippen nader leren kennen en die kunnen hanteren t.a.v. het thema homoseksualiteit.

De inleefopdracht vraagt om inleven als er 'gescholden' wordt. Deze opdracht kan ook pijnlijk zijn t.a.v. andere discriminerende opmerkingen. Wees je ervan bewust dat je op zoek gaat naar pijn en hoe je kunt omgaan met schelden. Om dit enigszins van het thema homoseksualiteit af te halen, kun je het ook algemener maken. Bijv. de vraag te stellen naar een situatie die je pijn heeft gedaan.

Bij de antwoorden van de jongeren mag je focussen op reacties die van troost, respect en aanvaarding getuigen. Probeer daar vooral zelf een voorbeeld en identificatiefiguur in te zijn.

EVALUATIE

Extra werkvorm: samen dragen van gebedsstenen

Aanpak:

- Alle jongeren krijgen een steen en een stift.
- Ze schrijven een gebedspunt op de steen in een paar kernwoorden.
- Leg de gebedsstenen in het midden en ga in gebed (gebedsleider of kringgebed).
- Of neem de steen van een ander in de hand, lees die voor in het kringgebed om het beeld door te geven van 'samen dragen' door te geven in het gebed.

LINK NAAR THUIS

Als catecheet kun je de volgende tekst voor thuis meegeven (of via social media):

'We hebben vanavond gesproken over het thema homoseksualiteit. Misschien is het ook een onderwerp van gesprek in de familie of vriendenkring. Hierbij hebben we vooral gesproken om in aanvaarding en respect met elkaar om te gaan in de gemeente. En dat is best lastig. We vinden het belangrijk om met deze les te ontdekken dat we eerst kinderen van God zijn, dat is het belangrijkste.'

BRONNEN

Maarten van Loon. 2012. *In liefde en trouw? Een studie naar homoseksuele relaties in de christelijke gemeente vanuit Romeinen 1*. Barneveld: Vuurbaak.

Corien Rietberg/Corjan Matsinger. 2012. *Handboek voor kinder- en jeugdpastoraat*. Hoofdstuk 13 Homoseksualiteit. Amsterdam: Buijten en Schipperheijn.

Marco Derks, 3 artikelen over pastorale zorg aan homoseksuele gemeenteleden,
<http://www.centrum-g.nl/informatie/relaties/10983/>

www.homoindekerk.nl Artikelen, preken, toespraken en verwijzingen naar ander catechesemateriaal. Zie daar ook de links naar organisaties als RefoAnders en Contrario.